

Pravilnik o bližim uslovima za proizvodnju i promet prehrambenih proizvoda biljnog porekla

Pravilnik je objavljen u "Službenom glasniku RS", br. 50/96.

I. UVODNA ODREDBA

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi u pogledu objekta, uređaja i opreme za proizvodnju i promet prehrambenih proizvoda biljnog porekla (u daljem tekstu: prehrambeni proizvodi) i određuju delatnosti za čije je obavljanje potrebna odgovarajuća stručna sprema.

II. USLOVI U POGLEDU PROSTORIJA ZA PROIZVODNJU PREHRAMBENIH PROIZVODA

Član 2.

Preduzeće, drugo pravno i fizičko lice i preduzetnik koji obavljaju proizvodnju prehrambenih proizvoda obezbeđuju prostorije u kojima se vrši prijem, čuvanje i skladištenje sirovina, prostorije za proizvodnju, prostorije u kojima se vrši pakovanje i deklarisanje i prostorije u kojima se čuvaju i skladište gotovi prehrambeni proizvodi, čiji broj i veličina zavise od vrste sirovina, vrste prehrambenog proizvoda i tehnološkog postupka proizvodnje.

Prostorije iz stava 1. ovog člana izgrađuju se od čvrstog i nezapaljivog materijala koji neće nepovoljno uticati na kvalitet sirovine i gotovog proizvoda i imaju obezbeđenu ventilaciju, osvetljenje i zaštitu od ulaska insekata, ptica i glodara.

Putevi kojima se vrši dopremanje i otpremanje sirovina i gotovih prehrambenih proizvoda moraju biti takvi da se ne ukrštaju.

Član 3.

U jednoj prostoriji može se skladištiti više vrsta sirovina ili gotovih prehrambenih proizvoda koje štetno ne utiču na kvalitet druge vrste sirovina ili gotovih prehrambenih proizvoda i da ima dovoljno prostora za laku manipulaciju pri smeštaju i uzimanju sirovina i gotovih prehrambenih proizvoda.

U prostoriji iz stava 1. ovog člana ne može se skladištiti upotrebljena ambalaža, proizvodi, predmeti i materijali koji svojim mirisom i nečistoćom mogu promeniti organoleptička svojstva prehrambenog proizvoda.

Član 4.

Za proizvodnju osvežavajućih bezalkoholnih pića pored prostorija iz člana 2. ovog pravilnika obezbeđuje se i posebna prostorija za pranje povratne ambalaže (boca, nosiljki).

III. USLOVI U POGLEDU OPREME I UREĐAJA ZA PROIZVODNJU PREHRAMBENIH PROIZVODA

Član 5.

Oprema i uređaji u prostoriji za prijem, čuvanje i skladištenje sirovina, a u zavisnosti od vrste, kapaciteta i tehnološkog postupka proizvodnje jeste:

- 1) prijemna rampa i usipni koš;
- 2) vage i uređaji za merenje količine sirovine i pomoćnog materijala;
- 3) unutrašnja transportna sredstva za manipulaciju i smeštaj sirovina i poluproizvoda;
- 4) podmetači, police i palete za skladištenje određenih vrsta sirovina;
- 5) rashladni i drugi uređaji za održavanje temperature, vlage, kontrolisane i modifikovane atmosfere, kao i uređaji za ubrzavanje dozrevanja određenih sirovina;
- 6) instrumenti za merenje temperature i relativne vlage, ako se skladište higroskopni i lako kvarljivi prehrambeni proizvodi;
- 7) instrumenti za utvrđivanje kvaliteta sirovina.

Mesto prijema i isporuke sirovina mora imati nadstrešnicu dovoljne dužine da štiti vozilo kojim se vrši dopremanje sirovina.

Član 6.

Oprema i uređaji u proizvodnoj prostoriji a u zavisnosti od vrste, kapaciteta i tehnološkog postupka proizvodnje prehrambenih proizvoda, jeste:

- 1) instrumenti za merenje protoka sirovina, pomoćnog materijala, poluproizvoda i gotovih proizvoda;
- 2) uređaji i oprema za pranje i čišćenje, ljušćenje, odnosno mehaničku pripremu sirovina za preradu;
- 3) uređaji i oprema za klasiranje sirovina;
- 4) uređaji i oprema za biohemijsku, odnosno fizičku, odnosno termičku obradu sirovina, pomoćnog materijala i poluproizvoda;
- 5) uređaji i oprema za ekstrakciju;
- 6) uređaji i oprema za filtriranje, prosejavanje, miksiranje i glaziranje gotovih proizvoda;
- 7) uređaji i oprema za zatvoren transport gotovih proizvoda;
- 8) instrumenti za kontrolu kvaliteta gotovog prehrambenog proizvoda.

Član 7.

Za proizvodnju osvežavajućih bezalkoholnih pića, pored opreme i uređaja iz člana 6. ovog pravilnika, obezbeđuje se i:

- 1) automatski uređaj za pranje boca;
 - 2) sud za pripremu šećernog sirupa i za njegovu pasterizaciju;
 - 3) uređaj za prečišćavanje šećernog sirupa;
 - 4) sud za pripremu gotovog sirupa;
 - 5) uređaj za mešanje vode i sirupa i impregnaciju (premiks uređaj).
 - 6) aparat za nalivanje i punjenje osvežavajućeg bezalkoholnog pića u boce;
 - 7) aparat za zatvaranje.
- Sudovi i uređaji iz tač. 2, 3, 4, 5. i 6. ovog člana povezuju se sistemom cevovoda i pumpi.

Član 8.

Za proizvodnju mlinskih proizvoda, pored opreme i uređaja iz člana 6. ovog pravilnika, obezbeđuje se i:

- 1) za prethodno i mlinsko čišćenje (u zavisnosti od načina čišćenja) i pripremu:
 - trijer;
 - aspirator;
 - četkalica;
 - ribalica;
 - praonica (kod vlažnog načina čišćenja);
 - komora za odležavanje i kondicioniranje zrna;
 - kvasilica;
- 2) za preradu:
 - valjci za višestepeno izmeljavanje (u zavisnosti od kapaciteta);
 - uređaj za klasiranje mliva;
 - uređaj za čišćenje griza;
 - uređaj za prosejavanje mliva;
 - istresilica mekinja (vrgač);
 - najmanje tri komore za prihvatanje i mešanje brašna;
 - komore za prihvatanje sporednih proizvoda.

Svaki mlin ima uređaje kojima se obezbeđuje najmanje 78% izbrašnjavanja uz meljavu najmanje dva tipa brašna od pšenice prosečnog kvaliteta prema važećem jugoslovenskom standardu.

Član 9.

Za proizvodnju pekarskih proizvoda, pored opreme i uređaja iz člana 6. ovog pravilnika, obezbeđuje se sledeća oprema i uređaji:

- 1) uređaj za sejanje brašna;
- 2) uređaj za pripremu i odmeravanje tople vode;
- 3) mesilica za testo;
- 4) uređaj za fermentaciju testa;
- 5) garb kolica sa odgovarajućim brojem posuda;

- 6) peć sa uređajem za merenje temperature;
- 7) radni stolovi za obradu testa,
- 8) posude za manipulaciju;
- 9) oprema za prihvatanje i čuvanje gotovih proizvoda.

Za proizvodnju masnih peciva i pekarskih kolača obezbeđuje se i radni sto za njihovu proizvodnju.

Za proizvodnju testenina, pored opreme i uređaja iz stava 1. tač. 1, 2, 3, 7, 8. i 9. ovog pravilnika obezbeđuje se i uređaj za oblikovanje i sušenje.

Član 10.

Oprema i uređaji u prostorijama za pakovanje i deklarisanje gotovih prehrambenih proizvoda jeste:

- 1) vaga za merenje sa poluautomatskim ili automatskim doziranjem gotovih proizvoda;
- 2) mašina za pakovanje i zatvaranje gotovih proizvoda;
- 3) aparat za etiketiranje i deklarisanje gotovog proizvoda;
- 4) oprema za transport upakovanog proizvoda;
- 5) mašina za zbirno pakovanje gotovih proizvoda.

Član 11.

Oprema u prostoriji za skladištenje gotovih prehrambenih proizvoda jeste:

- 1) palete;
- 2) police;
- 3) podmetači;
- 4) unutrašnja transportna sredstva za manipulaciju i smeštaj gotovih prehrambenih proizvoda.

Oprema iz stava 1. ovog člana mora biti dovoljno udaljena od poda, zida i tavana.

IV. USLOVI U POGLEDU STRUČNE SPREME ZA PROIZVODNJU PREHRAMBENIH PROIZVODA

Član 12.

Procesom proizvodnje šećera, biljnih ulja, proizvoda od ulja, proizvoda od voća i povrća, voćnih sokova, osvežavajućih bezalkoholnih pića, kvasca, aditiva, keksa i srodnih proizvoda, čokolada i bombonskih proizvoda rukovodi diplomirani inženjer poljoprivrede smjera tehnologije prehrambenih proizvoda, ili diplomirani inženjer prehrambene tehnologije ili diplomirani inženjer tehnologije ili diplomirani hemičar.

Procesom proizvodnje proizvoda od voća i povrća, voćnih sokova i osvežavajućih bezalkoholnih pića može rukovoditi i diplomirani inženjer poljoprivrede smjera za voćarstvo i vinogradarstvo.

Procesom proizvodnje mlinskih proizvoda, hleba, peciva, testenina, čaja, proizvoda od kafe, kao i kolača, torti i sličnih proizvoda u poslastičarnici rukovodi lice koje ima stečeno odgovarajuće srednje obrazovanje u trajanju od najmanje tri godine, odnosno najmanje III stepen stručne spreme.

V. USLOVI ZA PROMET PREHRAMBENIH PROIZVODA

Član 13.

Preduzeće, drugo pravno i fizičko lice i preduzetnik koji obavlja promet prehrambenih proizvoda obezbeđuje prostorije za čuvanje, odnosno skladištenje prehrambenih proizvoda koji ispunjavaju uslove iz člana 2. stav 2. i čl. 3. i 11. ovog pravilnika.

Član 14.

Prevozna sredstva kojima se obavlja transport lako kvarljivih prehrambenih proizvoda imaju uređaje i opremu koji obezbeđuju održavanje kvaliteta gotovog prehrambenog proizvoda.

VI. ZAVRŠNA ODREDBA

Član 15.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".